- **1.)**Nie pretože skryté Markovove modely vyžadujú, aby bol proces stacionárny. HMM vyžadujú, aby zákony opisujúce sledovaný jav, boli nemennom. V nestacionárnom svete sa však zákony menia, preto nemôžeme použiť HMM.
- **2.)** Dodám, že všetky úlohy som programoval. Program je v jave. Je skompilovaný, stačí pustiť **./run.sh** na linuxe. Tentokrát nie je konfigurovateľné nič.

a. Jedná sa o filtračnú úlohu.

Výsledok

```
P(X = Fair) = 0.3341406275;

P(X = Biased) 0.6658593725
```

Použil som tento vzorec.

$$P(X[t+1] | e[1:t+1]) = P(e[t+1] | X[t+1]) P(X[t+1] | e[1:t])$$

Akurát, že som to počítal maticovo. Pre jednoduchosť matlab kód. (implementované je to v jave)

```
prediction = X*filtration;
filtration = E(:,obs(t)).*prediction;
filtration = filtration/sum(filtration);
```

b. Jedná sa o vyhladzovaciu úlohu

<u>Výsledok</u>

```
P( X = Fair ) = 0.4922227601
P( X = Biased) = 0.5077772399
```

Vzorec

$$P(X[k] | e[1:t]) = \alpha P(X[k] | e[1:k]) \sum_{x[k+1]} (P(e[k+1] | x[k+1]) P(e[k+2:t] | x[k+1]))$$

$$P(x[k+1] | x[k]))$$

Opäť nie presne použitý vzorec. Všetko je v kóde.

c. Predikčná úloha

<u>Výsledok</u>

$$P(X = Fair) = 0.433656251$$

 $P(X = Biased) = 0.5995156235$

Vzorec

$$P(X[t+1] \mid e[1:t]) = \sum_{x[t]} P(X[t+1] \mid x[t]) P(x[t] \mid e[1:t])$$

d. Použijeme Viterbiho algoritmus na nájdenie najpravdepodobnejšej sekvencie

<u>Výsledok</u>

```
sekvencia = [fair, fair, fair, fair, fair, fair, biased, biased,
biased]

Fair|Biased
{0.3; 0.08}
{0.105; 0.072}
{0.03675; 0.01152}
{0.0128625; 0.002205}
{0.004501875; 0.003087}
{0.0015756562; 0.00049392}
{0.0005514797; 0.0003781575}
{0.0001930179; 0.0002420208}
{0.0000675563; 0.0001548933}
```

Vzorce pre dynamické programovanie

$$(*)V_{1,j} = X_j E_{j,x_1}$$

 $(**)V_{i,j} = max_k (V_{i-1,k} \ X_{k,j} \ E_{j,X_i})$

3. Nechápem celkom otázku ale...

Na definovanie HMM potrebujeme poznať podmienené pravdepodobnosti prechodov medzi skrytými stavmi. Zároveň potrebujeme poznať pravdepodobnosti emisií v nejakom stave X[t]. Postačí mi tabuľka hore. Pomocou nej sa dajú vyriešiť všetky spomínané úlohy.

Ak má otázka byť o trénovaní HMM , tak na to sa používa http://en.wikipedia.org/wiki/Baum%E2%80%93Welch_algorithm . A ako vždy platí, čím viac dát tým lepšie.